

فیضانِ اہلیت

سنہی

شیخ ظہیرت، امیر اہلسنت، ہانی دعوتِ اسلامی، حضرت علامہ مولانا ابو ہلال

محمد الیاس عنطار قادری رضوی

دامت برکاتہم العالیہ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ڪتاب پڙهڻ جي دعا

ديني ڪتاب يا اسلامي سبق پڙهڻ کان پهريان هيٺ ڏنل دعا پڙهي
چڏيو اِنْ شَاءَ اللَّهُ جيڪو ڪجهه پڙهندا ياد رهندو، دعا هي آهي:

اللَّهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَأَنْشُرْ عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ
ترجمو: اي الله عَزَّوَجَلَّ اسان تي علم ۽ حڪمت جا دروازا کولي ڇڏ ۽ اسان تي
پنهنجي رحمت نازل فرما! اي عظمت ۽ بزرگي وارا!

(مستطرف ج ۱ ص ۴۰ دار الفڪر بيروت)

طالب غم
مدینه
بقیع
و
مغفرت

(نوٽ: اول آخر هڪ ڪپيرو درود شريف پڙهي ڇڏيو)

رسالي جو نالو: فيضانِ اهلِ بيت

ڇاپو پهريون: محرم الحرام 1442ھ، آگسٽ 2021ع
تعداد:

ڇاپيندڙ: مڪتبه المدينه عالمي مدني مرڪز فيضانِ مدينه باب المدينه ڪراچي

مدني التجا: ڪنهن کي به هي ڪتاب ڇاپڻ جي اجازت ناهي

ڪتاب خريد ڪندڙ توجهه فرمائين

ڪتاب جي ڇپائي ۾ ڪا وڏي خرابي هجي يا صفحا گهٽ هجن يا بائبنڊنگ
۾ اڳتي پوئتي ٿي ويا هجن ته مڪتبه المدينه سان رابطو فرمايو.

شيخ طريقت، امير اهل سنت، بانيء دعوت اسلامي، حضرت علامه
دَامَتْ بَرَكَاتُهُمْ اَلْعَالِيَه

مولانا ابو بلال محمد الياس عطار قادري رضوي

جو اردو زبان ۾ رسالو

فيضان اهل بيت

پيشڪش

اسلامڪ ريسرچ سينٽر المدينة العلميه (دعوت اسلامي)

ترجمو

ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ (دعوت اسلامي)

هن رسالي جو آسان سنڌي زبان ۾ ترجمي ڪرڻ جي وس آهر ڪوشش
ڪئي آهي. جيڪڏهن ترجمي يا ڪمپوزنگ ۾ ڪٿي ڪا ڪمي
بيشي نظر اچي ته ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ کي آگاه ڪري ثواب جا حقدار
بڻجو.

رابطي جي لاءِ:

ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ (دعوت اسلامي) عالمي مدني مرڪز فيضان مدينه
محلہ سوداگران پراڻي سبزي منڊي باب المدينه ڪراچي

UAN: ☎ +92-21-111-25-26-92 – Ext. 7213

Email: ✉ translation@dawateislami.net

فهرست

1 فيضانِ اهلِ بيت

- 1 ..... دعاءِ عطار
- 1 ..... درودِ پاک جي فضيلت
- 1 ..... ساداتِ کرام سان حسن سلوک ڪرڻ انعام (حڪايت)
- 3 ..... سچو عاشق رسول ڪير؟
- 4 ..... قرآن ڪريم مان فضائلِ اهلبيت جو ثبوت
- 5 ..... اهلِ بيت مان ڪير مراد آهي؟
- 5 ..... شانِ اهلبيت
- 6 ..... پاڪ گهرواريون اهلبيت ۾ داخل آهن
- 7 ..... بيبي عائشہ جي ايمانِ افروز حڪايت
- 8 ..... عاشقِ اکبر جي اهلبيت سان محبت
- 9 ..... صديقِ اکبر تعظيم طور بيهي رهندا هئا
- 9 ..... حسنين ڪريمين جي خوشي ۾ فاروق اعظم جي خوشي (حڪايت)
- 11 ..... سوريءَ تان هيٺ لهي ايندا هئا
- 11 ..... کلهن تي کڻڻ (حڪايت)
- 12 ..... ساهراڻي رشتيداري جو شان
- 13 ..... صحابہ ۽ اهلبيت سان محبت جو بدلو (حڪايت)
- 14 ..... اعليٰ حضرت سيدن کي ڊبل ڏيندا ها
- 14 ..... سيند سڳورن کي خاص طور قرباني جو گوشت ڏيڻ
- 15 ..... التجاءِ عطار

- 16..... سیدھن جو ثبوت گھرڻ کيئن
- 18..... سيدن جو ادب ڪيو
- 18..... 40 حديثون پهچائڻ جي فضيلت
- 19..... فضائل اهلبيت جي باري ۾ 40 حديثون
- 19..... اهلبيت نوح جي پيڙي جيان آهن
- 20..... اهلبيت پيڙي ۽ صحابه تارا
- 21..... آل فاطمه دوزخ کان محفوظ
- 21..... قرآن ڪريم ۽ اهلبيت
- 23..... (10) ڪامل مؤمن ڪير آهن؟
- 23..... محب اهلبيت شفاعت ماڻيندو
- 24..... آخري حج جي موقعي تي فرمايائون
- 24..... مددگار آقا
- 25..... آقا ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ بدلو ڏيندا
- 25..... سيدن جي خدمت جي ترغيب
- 26..... اهلبيت تي ظلم ڪرڻ وارن تي جنت حرام آهي
- 26..... دل ۾ ايمان داخل نه ٿيندو
- 27..... ”پنجتن پاڪ“ مان مراد ڪير؟
- 29..... قرآن ڪريم ۽ اهل بيت
- 33..... اهلبيت کي تڪليف ڏيڻ واري جي عمر ۾ برڪت ناهي ٿيندي

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
 آمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فيضان اهل بيت

دعاء عطار

يا الله پاڪ! جيڪو مڪمل رسالو ”فيضان اهل بيت“ پڙهي يا ٻڌي
 وٺي ان کي ۽ ان جي اچڻ واري نسل کي اهلبيتِ ڪرام عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان
 جي سڄي غلامي نصيب فرمائ ۽ ان جي بي حساب مغفرت فرمائ.

دروڊ پاڪ جي فضيلت

فرمانِ مولِيِ علي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ: ”هر شخص جي دعا پردي ۾ هوندي آهي
 ايسٽائين جو اهو (حضرت) محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ۽ آلِ محمد تي درود
 پاڪ پڙهي.“ (معجم اوسط جلد 1 ص 211، حديث: 721)

اُن کي موليٰ کي اُن پر ڪرو روڊ درود اُن کي صحاب و عترت ۾ لاکھون سلام
 (حدائق بخشش ص 308)

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

ساداتِ ڪرام سان حسن سلوك ڪرڻ انعام (حڪايت)

ڪوفي: ۾ هڪ نيڪ شخص جي پاڙي ۾ اَبُو الْحَسَنِ علي بن
 ابراهيم رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ نالي اتي جو مالدار واپاري رهندو هو. هڪ ڏينهن ان
 کان هڪ سيد صاحب اٿو گهريو، انهن اتي جي رقم گهري، ته سيد
 زادي فرمايو: ”مون وٽ پئسا ته ناهن، البتہ توهان منهنجو اهو قرض
 منهنجي ناني سائين محمد رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي ذمي لکي
 ڇڏيو.“ اَبُو الْحَسَنِ علي بن ابراهيم رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ ان کي اٿو ڏئي ڇڏيو ۽
 اهو قرض الله پاڪ جي پياري نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي ذمي لکي

چڏيو. (هن معاملي جي خبر علوي، حسني ۽ حسيني حضرات کي پئي ته انهن به هن کان اتي جو سوال ڪيو ته پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ انهن کي به اتو پيش ڪيو ۽ اهو سڄو قرض رسولِ پاڪ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي نالي تي لکندا رهيا. اهو سلسلو هلندو رهيو، ايستائين جو کين سامان ختم ٿي ويو ۽ هو غريب ٿي ويو. هڪ ڏينهن انهن حضرت عمر بن يحيٰ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ جي خدمت ۾ حاضر ٿي سڄو واقعو ٻڌايو ۽ اها تحرير به ڏيکاري جنهن ۾ کائناتن سڄو قرض حضور اڪرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي ناءُ لکيل هو. رات جڏهن اَبُو الْحَسَنِ علي بن ابراهيم رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ستا ته خواب ۾ رحمتِ ڪونين، ناناءِ حسنين صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي حضرت علي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ سان گڏ زيارت ٿي. الله پاڪ جي پياري نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد فرمايو: اي اَبُو الْحَسَنِ! ڇا تون مون کي سڃاڻين ٿو؟ اَبُو الْحَسَنِ علي بن ابراهيم عرض ڪيو جي ها! اوهان الله پاڪ جا پيارا رسول صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ آهيو. پياري آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد فرمايو: ”توهان منهنجي شڪايت ڇو ڪئي؟ حالانڪ تو مون سان معاملو ڪيو آهي“ عرض ڪيائين: ”آقا! مان محتاج ۽ تنگدست ٿي ويو هيس.“ الله پاڪ جي پياري نبي، مڪي مدني، محمدِ عربي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد فرمايو: ”جيڪڏهن تو مون سان معاملو (يعني مون سان سودو) دنيا جي عيوض ڪيو آهي ته مان توکي ان جو بدلو پورو پورو هاڻي جو هاڻي ڏئي ٿو ڇڏيان ۽ جيڪڏهن تو مون سان معاملو آخرت جي لاءِ ڪيو آهي ته صبر ڪيو، بيشڪ مون وٽ چڱو بدلو آهي.“ ابو الحسن علي بن ابراهيم رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ تي رقت طاري ٿي وئي ۽ روئندي نند مان سجاڳ ٿيا ۽ جهنگلن ۽ جبلن جي طرف نڪري ويا. ڪجهه ڏينهن بعد هو هڪ جبل جي غار مان مثل حالت ۾ هٿ آيا. ماڻهن ان

ڪي ڪٿي جنازو پڙهڻ بعد دفنائي ڇڏيو. انهيءَ رات ڪوفي جي ست نيك ماڻهن خواب ۾ حضرت اَبُو الحَسَن علي بن ابراهيم رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ڪي سبز لباس پاتل ڏٺو ته هُو جنت جي باغن ۾ سير ڪري رهيا آهن. انهن پڇيو: اي اَبُو الحَسَن! توهان ڪي اهو انعام ڪيئن مليو؟ پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ارشاد فرمائون: ”جنهن حضرت محمد مصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ سان معاملو ڪيو ان اهو حاصل ڪري ورتو جيڪو مون حاصل ڪيو، ڄاڻي ڇڏيو! بيشڪ مون پنهنجي صبر جي سبب الله پاڪ جي پياري رسول صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو پاڙو حاصل ڪري ورتو.“ (شرف المصطفيٰ جلد 3 ص 216) الله رب العزت جي انهن تي رحمت هجي ان جي صدقي اسان جي مغفرت ٿئي.

اَمِيْنٌ بِجَاذِ النَّبِيِّ الْاَمِيْنِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

تا بد نسبت اے نانائے حسين

آل سے اصحاب سے قائم رہے

(وسائل بخشش ص ۲۵۷)

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّد

سچو عاشق رسول ڪير؟

اي عاشقانِ صحابه و اهلبيت! اها حقيقت آهي ته جڏهن ”ڪنهن“ سان محبت ٿي وڃي ته ”اُن“ کان نسبت رکڻ واري هر شيءِ سان پيار ٿي ويندو آهي، محبوب جو اولاد هجي يا ان جا ساٿي سڀئي پيارا لڳندا آهن، ايئن ئي جنهن کي الله پاڪ جي پياري پياري آخري نبي، مڪي مدني محمد عربي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ سان محبت هوندي آهي اهو اُن جي آل پاڪ کان به محبت رکندو آهي ۽ ان جي اصحابن کان به پيار

ڪندو آهي، جيڪڏهن ڪنهن جي اندر عشقِ رسول ڏسڻو هجي ته اهو ڏسو ته هُو صحابه ۽ اهلبيت سان ڪيتري ٿو محبت ڪري. يقيناً جيڪو اهلبيت جو سچو مُحَبَّ ۽ معتقد (يعني محبت ۽ عقيدت رکڻ وارو) آهي ۽ گڏوگڏ تمام صحابهءَ ڪرام عَلَيْهِمُ الرِّضْوَانُ جو به دل ۽ جان سان ادب ۽ احترام ڪري ٿو ۽ صحابه کي جنتي مڃي ٿو ته اهڙو خوش نصيب شخص ئي حقيقت ۾ سچو پڪو عاشقِ رسول ۽ عاشقِ صحابه ۽ اهلبيت آهي. الله پاڪ اهڙن جي صدقي اسان جي بي حساب مغفرت فرمائي.

اٰمِيْنَ بِجَاةِ النَّبِيِّ الْاَمِيْنَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

خوب اس کي سنبھال رکھايو

قلب مي عشق آل رکھايو

عشق اصحاب آل رکھايو

کيوں جہنم مي جاؤں سينے مي

(وسائل بخشش ص ۴۴۳-۴۴۴)

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَي مُحَمَّد

قرآن ڪريم مان فضائلِ اهلبيت جو ثبوت

الله پاڪ سڀاري 22 سورة احزاب، آيت نمبر 33 ۾ ارشاد فرمائي ٿو:

تَرَجَمَوْكُنَا اِيْمَانًا: الله ته اهو چاهي

اِنَّمَا يَرِيْدُ اللهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ

تو ته اي نبيءَ جا گهروارو جو توهان کان

الرِّجْسَ اَهْلَ الْبَيْتِ وَ يُطَهِّرَكُمْ

هر ناپاڪائي دور فرمائي ڇڏي ۽ توهان

تَطَهِّرَانَا

کي پاڪ ڪري خوب سٺو ڪري ڇڏي.

اهل بيت مان ڪير مراد آهي؟

”خزائن العرفان“ ۾ هن مبارڪ آيت جي تفسير ۾ آهي: اهل بيت ۾ نبي ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جون ازواج مُطَهَّرَات (يعني پاڪ گهرواريون) ۽ حضرت خاتونِ جنت فاطمه زهرا ۽ علي المرتضيٰ ۽ حسين ڪريمين (يعني امام حسن ۽ حسين) رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ سڀئي داخل آهن. آيات و احاديث کي جمع ڪرڻ سان اهو ئي نتيجو نڪري ٿو. (خزائن العرفان ص 780)

إمام طَبْرِي رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ بيان ڪيل آيتِ مقدسه جي تفسير ۾ فرمائن ٿا: يعني اي آلِ محمد! الله پاڪ چاهي ٿو ته توهان کان بُرين ڳالهين ۽ فُحش (يعني گندي) شين کي پري رکي ۽ توهان کي گناهن جي ميراڻ کان پاڪ ۽ صاف ڪري ڇڏي. (طبري، ج ۱۰ ص ۲۹۶)

اُن کي پاڪي کا خدائے پاڪ ڪرتا ۽ بيان آيۂ تطهير سے ظاهر ہے شانِ اهل بيت

(ذوقِ نعت ص 100)

شانِ اهلبيت

صَدْرُ الْأَفْضَلِ حَضْرَتِ عَلَمِ مَوْلَانَا سَيِّدِ مُحَمَّدِ نَعِيمِ الدِّينِ مَرَادِ الْأَبَادِي رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ فرمائن ٿا: هي آيتِ ڪريمه اهلِ بيتِ أَطْهَارِ جي فضيلتن جو سرچشمو آهي، هن مان انهن جي بلند مقام ۽ اونچي شان جو اظهار ٿئي ٿو ۽ معلوم ٿئي ٿو ته سُمُورًا أَخْلَاقِي دِينِيَّ (يعني بُرَنِ أَخْلَاقِن) ۽ أَحْوَالِ مَذْمُومَةٍ (يعني ناپسنديده آحوالن) کان انهن جي تطهير (يعني پاڪي) فرمائي وئي. ڪجهه حديثن ۾ مَرُوي آهي ته اهلِ بيت، باه (يعني جهنم) تي حَرَامِ آهن ۽ هي ئي ان تَطْهِيرِ جو فائدو ۽ ثمر آهي ۽ جيڪا شيءِ انهن جي أَحْوَالِ شَرِيفَةٍ (شرافت واري حالتن) جي لائق نه هجي ان کان انهن جو پَرُورَ دُگَارِ انهن کي محفوظ رکندو ۽ بچائيندو آهي. (سوانح ڪربلا، ص ۱۸۲)

عظیم عاشق صحابہ و اہلبیت، امام اہلسنت مولانا شاہ امام احمد رضا خان رحمۃ اللہ علیہ ”حدائق بخشش“ ۾ اہل بیت جي شان ۾ فرمائن ٿا:

پارہائے صُحُفِ غُنْجِ ہائے قُدُسِ   اہلِ بیتِ نبوتِ پہ لاکھوں سلام
آبِ تَطْهِیرِ سے جس میں پودے جئے   اس ریاضِ نجاتِ پہ لاکھوں سلام
خونِ خَيْرِ الرَّسُلِ سے ہے جن کا نمیر   ان کی بے لوثِ طینتِ پہ لاکھوں سلام

(حدائقِ بخشش ص ۳۰۹)

مشکل لفظن جي معنيٰ: پارہ: ٽڪڙو. صحف: صحيفي جو جمع، مقدس ڪتاب، غنچ: ڪلي. قدس: پاڪ. آبِ تَطْهِيرِ: مبارڪ پاڻي. رياض: باغ. نجات: اعليٰ خاندان يا نسل جو هئڻ. خمير: اصل/ فطرت. بے لوث: خالص. طينت: طبيعت

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

شرح ڪلامِ رضا: الله پاڪ جي پياري پياري آخري نبي، محمد عربي صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو پاڪيزه گھراڻو يعني خاندان مقدس ڪتابن جا الڳ الڳ مختلف حصا ۽ مبارڪ گل آهن. جن کي پاڪيزه ۽ بابرڪت پاڻي سيراب ڪيو آهي، جڻ ته اهو سڄي جو سڄو حسين ۽ دلڪش باغ آهي، هن شرافت واري بهترين خاندان تي لکين سلام چوته هن خاندانِ عاليشان ۾ خونِ رسولِ مُعْظَمِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ شامل آهي هنن مخلصن ۽ نيڪ هستين جي طبيعتن تي لکين سلام.

پاڪ گھرواريون اہلبیت ۾ داخل آھن

اي عاشقانِ صحابہ و اہلبیت! اہلبیت ۾ نبي ڪريم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو

سمورو اولاد ۽ ازواج مطہرات (يعني پاڪ گهر واريون) به شامل آهن. حضرت مفتي احمد يار خان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائن ٿا: خيال رهي ته (پاڪ) گهر وارين جو اهلبيت هجڻ قرآني آيتن مان ثابت آهي. (مرآة المناجیح جلد 8 ص 450)

اهل اسلام کي مادرانِ شفيق
بانوانِ طهارت پڻ لاکھون سلام

(حدائقِ بخشش ص ۳۱۰)

مشڪل لفظن جي معنيٰ: اهل اسلام: مسلمان. مادران: مادر جو جمع يعني مائرون. شفيق: مهربان. بانو: عزت دار عورت.

شرح ڪلامِ رضا: الله پاڪ جي پياري پياري آخري نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جون عزت واريون، پاڪ گهر واريون سڀني مسلمانن جون مهربان مائرون آهن، هنن تي لکين سلام هجن.

هر زوجتي! جنتي جنتي
سب صحابيات بهي! جنتي جنتي

بيبي عائشه جي ايمان افروز حڪايت

سڀني مسلمانن جي امڙ سائڻ، صحابيه بنت صحابي، طيبه، طاهره، عابده (يعني عبادت گذار)، زاهده (يعني دنيا کان بي رغبت)، مجتهده (يعني تمار وڏي عالم) حضرت بيبي عائشه صديقه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا تي هڪ ڀيرو خوف ۽ خشيت جو غلبو هو، روئي رهيون هيون ته صحابي ابن صحابي، حضرت عبدالله ابن عباس رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا اچي عرض ڪيو: اوهان کي مبارڪ هجي! خوش ٿي وڃو! خدا جو قسم! مون رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ کي فرمائيندي ٻڌو آهي ته ”عائشه“ جنتي آهي. اهو ٻڌي ڪري امڙ سائڻ حضرت عائشه صديقه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا ارشاد فرمايو: فَرِحَتْ عَنِّي فَرِحَ اللهُ عَنكَ يعني اوهان منهنجو غم پري ڪيو الله پاڪ اوهان جو غم

پري ڪري. (فتاويٰ رضويه جلد 30 ص 283) (مسند ابي حنيفه ص 417 ملخصا)

حضرت علامه علي قاري رحمۃ اللہ علیہ حديثِ پاڪ جي هن حصي ”عائشه جنتي آهي“ جي حوالي سان فرمائن ٿا: هن ڳالهه ۾ ڪو شڪ ناهي ته حضرت عائشه رضي اللہ عنہا جنت ۾ حضور اڪرم صَلَّى اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم سان گڏ بلند درجات ۾ هوندي. (شرح مسند ابي حنيفه ص 417)

بنتِ صديقِ آرامِ جانِ نبی
اُس حريمِ براءتِ پنهانِ کولِ سلام
يعني ہے سورہ نور جن کی گواہ
ان کی پُر نور صورت پنهانِ کولِ سلام

(حدائقِ بخشش ص ۳۱۱)

الفاظ و معنيٰ: بنتِ صديق: حضرت عائشه رضي اللہ عنہا. حريم: گهرواري.
براءت: تهمت کان پاڪائي.

شرح ڪلامِ رضا: صحابي ابن صحابي، مسلمانن جو پهريون خليفو، حضرت ابوبڪر صديق رضي اللہ عنہ جي پياري شهزادي ۽ تمام مسلمانن جي امڙ سائڻ حضرت بيبي عائشه صديقہ رضي اللہ عنہا الله پاڪ جي پياري نبي صَلَّى اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم جي مبارڪ دل جو سڪون ۽ قرار آهن، اُن باپردہ ۽ باحياءِ پاڪ گهرواري تي لکين سلام، پاڻ رضي اللہ عنہا اهڙيون باحياءِ ۽ پاڪيزه خاتون آهن جو سندن عظمت جي پاڪيزگي قرآنِ ڪريم جي سورہ نور ۾ بيان ڪئي وئي آهي، سندن نوراني چهر تي لکين سلام هجن.

عاشقِ اڪبر جي اهلبيت سان محبت

صحابي ابن صحابي، حضرت ابوبڪر صديق رضي اللہ عنہ جي سامهون هڪ پيرو اهلبيتِ اطهار جو ذڪر ٿيو ته پاڻ فرمايائون: ان ذات جو قسم جنهن جي قبضهءِ قدرت ۾ منهنجي جان آهي! رسول پاڪ صَلَّى اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم

جي رشتيدارن سان حسن سلوڪ ڪرڻ مونکي پنهنجي رشتيدارن سان صلہءِ رحمي ڪرڻ کان وڌيڪ محبوب ۽ پسنديدہ آهي.

(بخاري شريف جلد 2 ص 538، حديث: 3712)

هڪ ڀيرو حضرت ابوبڪر صديق رضي الله عنه فرمايو: ”رسولِ اڪرم صلی الله عليه وآله وسلم جو سندس اهلبيت جي باري ۾ لحاظ رکو.“ (بخاري شريف جلد 2 ص 538) مراد اهو آهي ته انهن جي حقن ۽ مرتبن جو لحاظ ڪيو.

(نزہة القاري جلد 4 ص 205)

صديق اڪبر تعظيم طور بيهي رهندا هئا

الله پاڪ جي پياري پياري آخري نبي، محمد عربي صلی الله عليه وآله وسلم جا پيارا چاچا سائين حضرت عباس رضي الله عنه (چوٽه اهلبيت مان هئا انڪري هُو) بارگاهِ رسالت ۾ حاضر ٿيندا هئا ته حضرت ابوبڪر صديق رضي الله عنه بطور احترام سندن لاءِ پنهنجي جڳهه ڇڏي ڪري اٿي بيهندا هئا. (معجم كبير ج 10 ص 285، حديث: 10675)

الله ربُّ العزّت جي انهن تي رحمت هجي ۽ انهن جي صدقي اسان جي مغفرت ٿئي.

اٰمِيْنَ بِجَاةِ النَّبِيِّ الْاَمِيْنَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

حَسَنِ كَرِيْمِيْنَ جِي خُوشِي ۾ فَاَرْوَقِ اعْظَمِ جِي خُوشِي (حڪايت)

خاندانِ اهلبيت جا چمڪندڙ تارا، حضرت امام جعفر صادق رضي الله عنه پنهنجي والدِ محترم، تابعي بزرگ حضرت امام باقر رضي الله عنه کان روايت ڪن ٿا ته اميرالمؤمنين حضرت عمر فاروق اعظم رضي الله عنه وٽ يمن مان ڪجهه بهترين وڳا آيا ته پاڻ رضي الله عنه اهي ڪپڙا مهاجرن ۽ انصار (صحابهءِ ڪرام) ۾ تقسيم ڪري ڇڏيا. ماڻهو انهن ڪپڙن کي

پاڻي گهڻي خوشي محسوس ڪري رهيا ها، پاڻ (يعني حضرت عمر فاروق) منبر رسول ۽ قبر انور جي وچ ۾ ويٺا هئا، ماڻهو سندن خدمت ۾ حاضر ٿي سلام عرض ڪندا هئا ۽ دعائون ڏيندا هئا. اڃانڪ پاڻ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ جي سامهون جنتي نوجوانن جا سردار، حسنين ڪريمين يعني امام حسن ۽ حضرت امام حسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا ٻاهر تشریف ڪڍي آيا، ٻنهي شهزادن جي مبارڪ بدن تي انهن بهترين ڪپڙن مان ڪو ڪپڙو نه هو. جيئن ئي پاڻ شهزادن کي ڏٺائون ته فاروق اعظم رَضِيَ اللهُ عَنْهُ جلال ۾ اچي (عمده ڪپڙا پاڻي خوش ٿيڻ وارن کي) ارشاد فرمايو:

الله پاڪ جو قسم! مون اوهان کي جيڪي قيمتي ڪپڙا پارايا آهن انهن کي ڏسي مونکي ٿورڙي به خوشي ناهي ٿي. سڀئي ماڻهو اهو ٻڌي پريشان ٿي عرض ڪرڻ لڳا ته حضور! ڇا ماجرو آهي جو اوهان ائين پيا فرمايو؟ حالانڪ اهي سڀئي ڪپڙا اوهان پاڻ ئي عطا فرمايا آهن. ارشاد فرمايائون: هيءَ ڳالهه مان هنن ٻنهي شهزادن جي ڪري چئي رهيو آهيان، جيڪي ماڻهن جي وچ ۾ اهڙي حالت ۾ گهمي رهيا آهن جو هنن ٻنهي انهن عمده ڪپڙن مان ڪوبه ڪپڙو ناهي پاتو. پوءِ حضرت عمر فاروق اعظم رَضِيَ اللهُ عَنْهُ يڪدم يمن جي حاڪم ڏانهن خط لکيو ته جيترو جلدي ٿي سگهي امام حسن ۽ امام حسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا جي لاءِ 2 بهترين ۽ قيمتي وڳا تيار ڪرائي موڪليو. يمن جي حاڪم فوري حڪم جي تعميل ڪئي ۽ 2 لباس تيار ڪرائي موڪليا. پاڻ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ حسنين ڪريمين رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا کي اهي وڳا پارايا ۽ خوش ٿي ارشاد فرمايائون؛ الله پاڪ جو قسم! جيستائين هنن ٻنهي شهزادن نوان ڪپڙا ڪونه پاتا هئا، مونکي ٻين جي پائڻ جي ڪا خوشي نه هئي. هڪ روايت ۾ هيئن آهي ته حسنين ڪريمين رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا کي ڪپڙا

پارائي سندن ارشاد فرمايو: هاڻي مان خوش ٿيو آهيان.

(ابن عساکر 14 ص 177، رياض النضره جلد 1 ص 341) (فيضانِ فاروقِ اعظم ج 1 ص 389)

صحابه اور اهل بيت کي دل میں محبت ہے   بقیضانِ رضائیں ہوں گدافاروقِ اعظم کا

(وسائلِ بخشش ص 526)

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ عَلَي مُحَمَّد

سوريء تان هيٺ لھي ايندا هئا.

حضور اڪرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جا پيارا پيارا چاچا حضرت عباس رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ڪٿي پيدل وڃي رهيا هوندا ها ۽ حضرت عمر فاروقِ اعظم ۽ حضرت عثمان غني ذوالنوين رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا سواري تي حضرت عباس رَضِيَ اللهُ عَنْهُ وتان گذرندا هئا ته بطور تعظيم سواري تان هيٺ تشريف آڻيندا هئا ايستائين جو حضرت عباس رَضِيَ اللهُ عَنْهُ اتان کان گذري ويندا هئا. (الاستيعاب جلد 2 ص 360)

ڪلهن تي ڪٿن (حڪايت)

ابوالمُهَٽَرَم جو بيان آهي: هڪ ڀيرو اسان هڪ جنازي ۾ شريڪ ٿياسون، عظيم صحابيءَ رسول حضرت ابوهريره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ به اسان سان گڏ هئا، واپسي تي نواسهءَ رسول حضرت امام حسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ٿڪجي پيا ته آرام فرمائڻ جي لاءِ هڪ مقام تي ڪجهه دير جي لاءِ ويهي رهيا. حضرت ابوهريره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ پنهنجي چادر شريف سان حضرت امام حسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ جي مبارڪ پيرن جي مٿي شريف پري ڪرڻ لڳا ته حضرت امام حسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ انهن کي منع فرمايو. ان تي حضرت ابوهريره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عرض ڪيو: الله پاڪ جو قسم! اوهان جي عظمت جيڪا مان ڄاڻيان ٿو جيڪڏهن ماڻهن کي خبر پئجي وڃي ته اهي

توهان کي زمين تي هلڻ نه ڏين بلڪ پنهنجي کلهن تي کڻن.

(طبقات ابن سعد ج 6 ص 408)

چل گئي بادِ مخالفِ الغياث
اے حسين باوفا فریاد ہے
حال ہے بے حال شاهِ کربلا
آپ کے عطار کا فریاد ہے

(وسائلِ بخشش ص 588)

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَي مُحَمَّدٍ

ساهرائي رشتيداري جوشان

حضرت هُند بن ابي هاله رَضِيَ اللهُ عَنْهُ جيڪو ڪونين جي شهزادي حضرت بيبي فاطمة الزهرا رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جا اُخياڻي ڀاءُ آهن (اُخياڻي يعني اهي ڀاءُ پيڻ جن جو پيءُ الڳ الڳ ۽ ماءُ هڪ هجي) روايت فرمائن ٿا ته الله پاڪ جي پياري رسول صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد فرمايو: بيشڪ الله پاڪ منهنجي لاءِ نه چاهيو ته مان نڪاح ڪيان ڪنهن اهڙي عورت سان يا پنهنجي خاندان مان ڪنهن عورت جو نڪاح ڪيان ڪنهن اهڙي مرد سان پر هي جو اهو جنتي هجي. (ابن عساکر جلد 69 ص 149)

حضرت علامه عبدالرؤف مناوي رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ لکن ٿا: هن حديث پاڪ جو مطلب اهو آهي ته مونکي اهڙي ساهرائي مٽي مائٽي کان روڪيو ويو ته جن جو خاتمو جهنم ۾ وڃڻ وارن عملن تي ٿيڻو هجي، وڌيڪ فرمائن ٿا: اها (حديث پاڪ) پاڻ ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي ساهرائي رشتيدارن جي لاءِ وڏي خوشخبري آهي. (فيض القدير ج 2 ص 251)

اي عاشقانِ صحابه و اهلبيت! هن روايت مان جتي حضرت ابوبڪر صديق، حضرت عمر فاروق اعظم، حضرت عثمان غني ابن عفان ۽

موليٰ عليٰ رضي الله عنهما جو شان ظاهر ٿئي ٿو اُتي حضرت ابوسفيان رضي الله عنه جي لاءِ به جنت جي خوشخبري آهي. چوٽه اهي تمام صاحب صحابي هئڻ سان گڏوگڏ پياري آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي ساهراڻي رشتيدارن مان به آهن.

هر صحابي نبي!	جنتي جنتي	سب صحابيات بهي!	جنتي جنتي
چاريدارن نبي!	جنتي جنتي	حضرت صديق بهي!	جنتي جنتي
اور عرفاروق بهي!	جنتي جنتي	عثمان غني! جنتي جنتي	
فاطمه اور علي!	جنتي جنتي	پن حَسَن حَسِين بهي!	جنتي جنتي
والدين نبي!	جنتي جنتي	هر زوجة نبي!	جنتي جنتي
اور ابوسفيان بهي!	جنتي جنتي	پن معاويه بهي!	جنتي جنتي

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَيِّبِ! صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

صحابه ء اهلبيت سان محبت جو بدلو (حكايت)

حضرت بشرِ حافي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائن ٿا: الله پاڪ جي پياري نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ هڪ ڀيرو خواب ۾ تشريف فرما ٿي مونکي ارشاد فرمايو: اي بشر! ڇا توکي خبر آهي ته الله پاڪ توکي پنهنجي زماني جي اولياءَ مان بلند رتبو ڇو عطا ڪيو؟ مون عرض ڪيو: يار رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! مان نٿو ڄاڻان، ته پاڻ ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد فرمايو: ”تون منهنجي سنت تي عمل ڪندو آهين ۽ نيڪ ماڻهن جي خدمت ڪندو آهين، ۽ پنهنجي مسلمان ڀائرن جي خير خواهي (يعني انهن کي نصيحت) ڪندو آهين ۽ منهنجي اصحابن ۽ اهلبيت رضي الله عنهم

سان محبت ڪندو آهين. اهو ئي سبب آهي جنهن توکي نڪ ماڻهن جي مرتبي تائين پهچائي ڇڏيو آهي.“ (رساله قشيرهه ص 31) الله ربُّ العزت جي انهن تي رحمت هجي ۽ انهن جي صدقي اسان جي مغفرت ٿئي.

اُمَيِّن بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأُمَيِّنِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

شڪريه تم نے آل کا صدقہ میری جھولی میں ڈال رکھا ہے

(وسائل بخشش ص 444)

اعليٰ حضرت سيڏن کي ڊبل ڏيندا ها.

اعليٰ حضر، امام اهل سنت، امام احمد رضا خان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ سید سڳورن جو تمام گهڻو خيال ڪندا هئا، ايستائين جو جڏهن ڪا شيءِ ورهائيندا هئا ته سڀني کي هڪ هڪ عطا فرمائيندا هئا ۽ سيڏن سڳورن کي به ٻه ڏيندا هئا. (حياتِ اعليٰ حضرت جلد 1 ص 182)

حُبِّ ساداتِ اے خدادے، واسطہ اہل بیتِ پاک کا فریاد ہے

(وسائل بخشش ص 588)

سيڏ سڳورن کي خاص طور قرباني جو گوشت ڏيڻ

اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ پنهنجي باري ۾ فرمائن ٿا: فقير (يعني منهنجو) معمول آهي ته هر سال قرباني پنهنجي والد ماجد جي طرفان ڪندو آهيان ته هن جو گوشت خيرات ڪري ڇڏيندو آهيان ۽ هڪ قرباني حضور اقدس صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي طرفان ڪندو آهيان ته هن جو سڄو گوشت سيڏن سڳورن جي نظر ڪندو آهيان.

تَقْبَلُ اللهُ تَعَالَى مِثْقَالَ مِثْقَلٍ مِنْ الْمُسْلِمِينَ (يعني الله پاڪ منهنجي ۽ سڀني مسلمانن طرفان قبول فرمائي، آمين.) (فتاويٰ رضويه جلد 20 ص 452)

دو جهان میں خادم آل رسول اللہ کر حضرت آل رسول مقتدا کے واسطے

(حدائق بخشش ص 151)

التجاءِ عطار

اي مالدارو! دکاندارو! ڊاڪٽرو! پنهنجي پنهنجي وس آهر آل رسول يعني سيد سڳورن جي خدمت ڪري انهن جي ناني رحمتِ عالميان صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي مبارڪ دل کي راحت پهچايو ۽ جنت جي باغ ۾ گهر ماڻڻ جا اسباب ڪيو، زهي نصيب! هر دکاندار اهو ذهن بڻائي ته مان ساداتِ ڪرام کي سودو (يعني سامان سڙو) مفت ۾ يا گهٽ مان گهٽ خريديل قيمت تي ڏيندس. يقين ڪيو اهڙي طرح به انهن جي وڏي همدردي ۽ خيرخواهي ٿيندي، ڪاش! هر ڊاڪٽر اهو ذهن بڻائي وٺي ته مان سيدن جو ”چيڪ اپ“ مفت ۾ ڪندس بلڪه ٿي سگهيو ته دوائون به مفت ۾ پيش ڪري آل رسول جي دل خوش ڪندس.

رمضان المبارڪ جي بابرڪت مهيني ۾ پاڙي ۾ رهندڙ سيد سڳورن ڏانهن سحري ۽ افطاري، قرباني جي ڏهاڙن ۾ گهر ۾ تيار ٿيندڙ لذيق طعامن مان ڪجهه نه ڪجهه انهن جي گهر وڃي ادب ۽ احترام سان انهن کي پيش ڪيو، افسوس اسان جي ناداني جو جن جي ناني جان صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو صدقو کائون ٿا انهن ئي جا ڏوهتا اسان جي آسائشن واري زندگي مان ڪجهه فائدو نه وٺي سگهيا. اڄ پنهنجو مال، پنهنجي دولت، پنهنجون پسنديده شيون سيد سڳورن جي قدمن تي نثار ڪيو، پوءِ ڏسو ڪين نانا جان رحمتِ عالميان صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

ڪالهه قيامت جي ڏينهن ڪيئن ٿا ملامال ڪن. خدا جو قسم! اهو وقت جڏهن نه مال ڪم ايندو ۽ نه عهدو ۽ نه منصب عذابن کان بچائي سگهندو، ان وقت بي چين دلين جي چين، ناناءِ حَسَنِين صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي شفاعت ڪم ايندي. جيڪڏهن دنيا ۾ سندن آل سان چڱو سلوڪ ڪيو هوندو، ڪنهن بيمار سيد زادي جو مفت ۾ علاج ڪيو هوندو ته ڪهڙي خبر اهوئي شهزادو پنهنجي ناني جان صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي بارگاهه ۾ عرض ڪري اسان جي لاءِ شفاعت جو ذريعو بڻجي وڃي. ۽ ها! صرف رضاءِ الهي جي نيت سان خدمت ڪيو، باقي انهن جو ڪم بي حد بي انتها آهي. پڻ هرگز هرگز پنهنجي دل ۾ اهو وسوسو نه آيو ته خبر ناهي هيءُ سيد آهي به الائي نه؟ اسان کي هن ڳالهه جي بلڪل اجازت ناهي ته اسان نسب جي ڳولها ۾ پئون. اسان جي لاءِ صرف انهن جو سيد مشهور هجڻ ئي ڪافي آهي.

سيد هئڻ جو ثبوت گهرڻ ڪيئن

منهنجا آقا اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائن ٿا: فقير ڪيئي پيرا فتويٰ ڏئي چڪو آهي ته ڪنهن کي سيد سمجهڻ ۽ ان جي تعظيم ڪرڻ جي لاءِ اسان کي پنهنجي ذاتي علم (يعني تحقيق) سان ان کي سيد سمجهڻ ضروري ناهي، جيڪي ماڻهو سيد سڏرائين ٿا اسان انهن جي تعظيم ڪنداسين، اسان کي تحقيقات ڪرڻ جي حاجت ناهي، نه سيد هئڻ جي سند گهرڻ جو اسان کي حڪم ڏنو ويو آهي ۽ زبردستي سند ڏيکارڻ تي مجبور ڪرڻ ۽ نه ڏيکارين ته برو پلو چوڻ. طعنو ڏيڻ هرگز جائز ناهي. **الْاِنْسَانُ اُمَّتًا عَلَىٰ اَنْسَابِهِمْ** (يعني ماڻهو پنهنجي نسب تي آمين آهن). ها جنهن جي باري ۾ اسان کي خوب تحقيق سان

معلوم هجي ته اهو سيد ناهي ۽ اهو ”سيد بڙجي“ اسان ان جي تعظيم نه ڪنداسون. نه وري ان کي سيد چونداسين ۽ مناسب ٿيندو ته ان واقفن کي ان جي دوکي کان خبردار ڪيو وڃي. (اعليٰ حضرت وڌيڪ فرمائن ٿا: منهنجي خيال (يعني منهنجي يادداشت) ۾ هڪ حڪايت آهي جنهن تي منهنجو عمل آهي ته هڪ شخص ڪنهن سيد سان اٽڪيو، انهن فرمايو: مان سيد آهيان، چيائين: تو وٽ ڪهڙي سند آهي جو تون سيد ٿو سڏرائين؟ رات جو (سرڪارِ مدينه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي) زيارتِ اقدس سان فيضياب ٿيو ته قيامت قائم ٿي چڪي آهي، هيءُ شفاعت جو طلبگار ٿيو، سرڪارِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ منهن ڦيري ڇڏيو. ان عرض ڪيو: مان به حضور (يعني اوهان) جو امتي آهيان. فرمايائون: تو وٽ ڪهڙي سند آهي تنهنجي امتي هجڻ جي؟ (فتاويٰ رضويه جلد 29، ص 587)

پيارا پيارا اسلامي پائرو! عاشقانِ رسول جي ديني تحريڪ ”دعوتِ اسلامي“ جي پياري پياري ماحول ۾ صحابه ڪرام و اهلبيتِ اطهار جي محبت گهوتي گهوتي پياري ويندي آهي، دعوتِ اسلامي جي مختلف اجتماعن ۾ جتي فضائلِ صحابه ڪرام بيان ڪيا وڃن ٿا، اُتي ئي اهلبيتِ اطهار جي مبارڪ سيرت بيان ڪري انهن کان به فيض ورتو ويندو آهي ”شجرهءِ قادريه رضويه“ ۾ موجود اهلبيتِ اطهار جي مَحَبَّت جي خيرات گهرڻ تي مشتمل شَعَر ٻڌو ۽ جيڪڏهن اڃا تائين ديني تحريڪ سان وابسته نه ٿيا آهيو ته هاڻي ئي غلامانِ صحابه و اهلبيت جي ديني تحريڪ ”دعوتِ اسلامي“ جي پياري پياري ديني ماحول سان وابسته ٿي وڃو!

حضرت آلِ رسولِ مٿاڇرڪا واسطو

دو جهانِ ميں خادمِ آلِ رسولِ اللہ

(حداائق بخشش ص 151)

هن شعر ۾ سلسلہء عالیہ قادریہ رضویہ جي 37هين شيخ طريقت يعني حضرت سيد آل رسول ﷺ جي وسيلي سان اهلبيت جو خادم بڻجڻ جي سعادت ملڻ جي دعا گهري وئي آهي. (شرح شجره شريف ص 121)

اللہ ربُّ العزت جي انهن تي رحمت هجي ۽ انهن جي صدقي اسان جي مغفرت ٿئي.

اٰمِيْنَ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِيْنَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّد

سیدن جوادب کيو

حضرت علي خواس ﷺ فرمائن ٿا: بعض اهل علم ايستائين فرمايو آهي ته سيد سڳورا جيتوڻيڪ نسب ۾ رسول الله ﷺ سان ڪيترائي پري چونه هجن، انهن جو اسان تي حق آهي ته پنهنجي خواهشن تي انهن جي رضا مقدم رکون (يعني انهن جي خوشي کي پنهنجي خوشي تي ترجيح ڏيون) ۽ انهن جي پرپور تعظيم ڪيون ۽ جڏهن اهي حضرات (يعني سيد سڳورا) زمين تي تشریف فرما هجن ته مٿين جڳهه (يعني ڪرسي صوفي وغيره) تي نه ويهون. (نورالابصار ص 129)

تيري نسل پاڪ ۾ ۽ بچو بچو نورڪا ٿو ۽ عين نور تير اسب گهرانا نورڪا

(حداث بخشش ص 246)

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّد

40 حديثون پهچائڻ جي فضيلت

فرمانِ مصطفيٰ ﷺ: ”جيڪو شخص منهنجي اُمت تائين پهچائڻ جي لاءِ دين جي متعلق ”40 حديثون“ ياد ڪري وٺندو ته ان کي

الله پاڪ قيامت جي ڏينهن عالمِ دين جي حيثيت سان اٿاريندو ۽ قيامت جي ڏينهن مان اُن جو شفيع (يعني شفاعت ڪرڻ وارو) ۽ گواه هوندس.“ (شعب الايمان جلد 2 ص 270، حديث: 1726)

حضرت شيخ عبدالحق مُحدثِ دهلوي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائن ٿا: هن مان مُراد چاليهه حديثن جو ماڻهن تائين پهچائڻ آهي جيتوڻيڪ اهي ياد نه هجن. (اشعة اللمعات جلد 1 ص 186) الحمد لله حديثِ پاڪ ۾ بيان ڪيل فضيلت ان کي به حاصل ٿيندي جيڪو ڀرت ڪرائي يا ڏسي ڪري بيان ڪري يا ڪنهن به ذريعي سان ماڻهن تائين 40 حديثون پهچائي تنهنڪري اها فضيلت حاصل ڪرڻ جي نيت سان فضائلِ اهلِ بيت جي متعلق ”40 فرامين مصطفيٰ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ)“ تحريري طور پيش ڪيا وڃن ٿا:

فضائلِ اهلبيت جي باري ۾ 40 حديثون

(1) پنهنجي اولاد کي ٽي ڳالهين سیکاريو: پنهنجي نبي پاڪ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) جي محبت، اهلبيت جي محبت ۽ تلاوتِ قرآن. (الجامع الصغير ص 25 حديث: 311)

اهلبيت نوح جي ٻيڙي جيان آهن

(2) مَثَلُ اَهْلِ بَيْتِي مَثَلُ سَفِينَةِ نُوحٍ مَنْ رَكِبَهَا نَجَا، وَمَنْ تَخَلَّفَ عَنْهَا غَرِقَ يعني: منهنجي اهلبيت جو مثال نوح جي ٻيڙي جيان آهي، جيڪو ان ۾ سوار ٿيو (اهو) چوٽڪارو ماڻي ويو ۽ جيڪو ان کان پوئتي رهيو هلاڪ (يعني برباد) ٿيو. (المستدرک جلد 3 ص 81، حديث: 3365)

اهلبيت ٻيڙي ۽ صحابه تارا

حضرت مفتي احمديار خان رحمۃ اللہ علیہ فرمائن ٿا: سمنڊ جو مُسافر ٻيڙي جو به ضرورت مند هوندو آهي ۽ تارن جي رهبري جو به، جهاز تارن جي رهنمائي سان ئي سمنڊ ۾ هلن ٿا. انهيءَ طرح اُمتِ مسلمه پنهنجي ايماني زندگي ۾ اهلبيتِ اطهار عليهيم الرضوان جا به محتاج (يعني ضرورت مند) آهن ۽ صحابهءِ كبار عليهيم الرضوان جا به ضرورتمند آهن. اُمت جي لاءِ صحابه جي پيروي ئي ۾ هدايت آهي. (مرآة المناجیح جلد 8 ص 345) مفتي صاحب هڪ ٻي مقام تي فرمائن ٿا: دنيا سمنڊ آهي ان ۾ سفر جي لاءِ جهاز جي سواري ۽ تارن جي رهبري ٻنهي جي ضرورت آهي. الحمد لله! اهلسنت جو ٻيڙو پار آهي جو هي اهلبيت ۽ صحابه ڪرام ٻنهي جي قدم سان وابسته آهن. (مرآة المناجیح جلد 8 ص 494)

اهل سنت ڪاهي ٻيڙا پارا صحابِ حضور   نجم بين اور ناوله عترت رسول الله کي

(حداائق بخشش ص 153)

مشڪل لفظن جي معنيٰ: ٻيڙا بحري جهاز، ٻيڙي، نجم: تارا. ناوله: ٻيڙي. عترت: اهلبيتِ اطهار.

شرح ڪلامِ رضا: اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ! اهلسنت جو دنيا ۽ آخرت ۾ ٻيڙو پار ٿيندو چو ته هي صحابه ۽ اهلبيت ٻنهي ئي سان محبت ڪرڻ ۽ انهن کي مڃڻ وارا آهن. سڀي اهلبيتِ اطهار جي ٻيڙي ۾ سوار آهن ۽ سنين جا رهنما صحابه ڪرام عليهيم الرضوان ”تارا“ آهن ته ان شاء الله الڪريم سنين جو ٻيڙو پار ٿيندو ۽ هي الله پاڪ جي پياري پياري آخري نبي، مڪي مدني، محمد عربي صلى الله عليه وآله وسلم جي پٺيان پٺيان جنت الفردوس ۾ ويندا.

باغِ جنت میں محمدؐ مسکراتے جائیں گے پھولِ رحمت کے جھڑیں گے ہم اُٹھاتے جائیں گے

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

آلِ فاطمہ دوزخ کان محفوظ

(3) اي فاطمہ! بیشک الله پاک توهان کي ۽ توهان جي اولاد کي

عذاب نہ ڏيندو. (معجم کبير جلد 11 ص 210، 11685)

(4) جيڪو شخص وسيلو حاصل ڪرڻ چاهي ٿو ۽ هي چاهي ٿو ته

منهنجي بارگاہ ۾ ان جي ڪا خدمت پيش ٿئي، جنهن جي سبب مان

قيامت جي ڏينهن ان جي شفاعت ڪيان، ان کي گهرجي ته منهنجي

اهليت جي خدمت ڪري ۽ انهن کي خوش ڪري. (الشرف المؤبد للنبياني ص 54)

(5) بیشک منهنجي لاءِ ۽ منهنجي اهليت جي لاءِ صدقي جو مال

حلال ناهي. (مسند امام احمد بن حنبل جلد 6 ص 206، حديث: 17679)

(6) مون پنهنجي رب کان گهريو ته منهنجي اهل بيت مان ڪنهن کي

دوزخ ۾ نه وجهي. اُن منهنجي اها مراد عطا (پوري) فرمائي.

(ڪنز العمال ج 12 ص 44، حديث: 34144)

(7) منهنجي شفاعت منهنجي امت جي ان شخص جي لاءِ آهي جيڪو

منهنجي گهراڻي (يعني اهليت) سان محبت رکڻ وارو هجي.

(تاريخ بغداد ج 2 ص 1449)

قرآنِ ڪريم ۽ اهليت

(8) مان توهان ۾ ٻه عظيم (وڏيون) شيون ڇڏي وڃان پيو، انهن مان

پهرين ته الله پاک جو ڪتاب (يعني قرآنِ ڪريم) آهي جنهن ۾

هدايت ۽ نور آهي، توهان الله پاک جي ڪتاب (يعني قرآنِ ڪريم)

تي عمل ڪيو ۽ ان کي مضبوط پڪڙي رکو. بي منهنجا اهلبیت آهن، ۽ ٿي پيرا ارشاد فرمائون: مان توهان کي پنهنجي اهلبیت جي متعلق الله پاڪ جي ياد ڏيارين ٿو. (مسلم شريف ص 1008 حديث: 62225)

امام شرفُ الدین حسین بن محمد طیبی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائن ٿا: معنيٰ اها آهي ته مان توهان کي پنهنجي اهلبیت جي شان جي حوالي سان الله پاڪ کان ڊيڄاريان ٿو ۽ توهان کي چوان ٿو ته توهان الله پاڪ کان ڊجو، انهن کي تکليف نه ڏيو بلڪ انهن جي حفاظت ڪيو.

(شرح الطيبي ج 11 ص 296، تحت الحديث: 6140)

شجره قادريه رضويه ۾ الله پاڪ جي مقبول ٻانهن يعني سلسله عاليه قادريه رضويه جي 34 هين ۽ 35 هين شيخ طريقت يعني حضرت شاه ابوالبركات آل محمد ۽ حضرت شاه حمزه رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ جي وسيلي سان ڪيتري پياري انداز سان بارگاهِ الهي ۾ اهلبیتِ ڪرام جي محبت جو سوال ڪيو ويو آهي.

حُبِّ اهلِ بيتِ دے، آلِ محمدِ کَے لَے
ڪر شهيدِ عشق، حمزه پيشواکے واسطے

(حدائق بخشش ص 150)

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَي مُحَمَّدٍ

(9) الله پاڪ سان محبت ڪيو چو ته اهو توهان کي پنهنجي نعمت مان روزي ڏيندو آهي، ۽ الله پاڪ جي محبت (حاصل ڪرڻ) جي لاءِ مون سان محبت ڪيو، ۽ منهنجي محبت حاصل ڪرڻ جي لاءِ منهنجي اهلبیتن سان محبت ڪيو. (ترمذي جلد 5 ص 3814)

(10) ڪامل مؤمن ڪير آهي؟

لَا يُؤْمِنُ عَبْدٌ حَتَّىٰ أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ نَفْسِهِ، وَتَكُونَ عِزِّي أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ عِزَّتِهِ۔ يعني ان وقت تائين ڪو ڪامل مؤمن نٿو ٿي سگهي جيستائين مان ان کي ان جي جان کان وڌيڪ پيارو نه ٿي وڃان ۽ منهنجو اولاد ان کي پنهنجي اولاد کان وڌيڪ پيارو نه ٿئي وڃي. (شعب اليمان جلد 2 ص 189، حديث: 150)

صحابه ڪاڏا هون اور اهل بيت ڪا خادم
يه سب ٻه آپ هي کی تو عنایت يا رسول الله

(وسائلِ بخشش ص 330)

مُحِبِّ اَهْلِيْتِ شَفَاعَتِ مَا يَنْدُو

(11) اسان جي اهلبيت جي محبت کي لازم پڪڙيو چو ته جيڪو الله پاڪ کان هن حال ۾ مليو جو اهو اسان سان محبت ڪري ٿو ته الله پاڪ ان کي منهنجي شفاعت جي سبب جنت ۾ داخل فرمائيندو ۽ ان جي قسم جنهن جي قبضهءِ قدرت ۾ منهنجي جان آهي! ڪنهن به ٻانهي کي ان جو عمل انهيءَ صورت ۾ فائدو ڏيندو جڏهن اهو اسان (يعني منهنجو ۽ منهنجي اهلبيتن جو) حق سڃاڻي.

(معجم اوسط ج 1 ص 606، حديث: 2230)

(12) توهان مان ڀلو انسان اهو آهي جيڪو مون کان پوءِ منهنجي اهلبيت جي لاءِ بهتر هوندو. (المستدرک ج 4 ص 369، حديث: 5410)

(13) انهن ماڻهن جو ڇا حال آهي جيڪي اهو گمان ڪن ٿا ته منهنجي رشتيداري فائدو نه ڏيندي. هر تعلق ۽ رشتو قيامت ۾ ختم

ٿي ويندو پر منهنجو رشتو ۽ تعلق ختم نه ٿيندو چو ته (هي) دنيا ۽ آخرت ۾ جڙيل آهي. (معجم الزوائد جلد 8 ص 398، حديث: 13867)

آخري حج جي موقعي تي فرمائون

(14) (آخري) حج جي موقعي تي عرفه جي ڏينهن پنهنجي (مبارڪ) ڏاڇي قصوي تي خطبو ڏيندي ارشاد فرمائون: ”اي انسانو! مون توهان ۾ اها شيءِ ڇڏي آهي جو جيستائين توهان هن کي پڪڙي رکندؤ گمراه نه ٿيندؤ، الله پاڪ جو ڪتاب (يعني قرآنِ ڪريم) ۽ منهنجي عترت يعني اهلبيت.“ (ترمذي جلف 5 ص 433، حديث: 3811)

مددگار آقا

(15) جيڪو منهنجي اهلبيت مان ڪنهن سان سٺو سلوڪ ڪندو مان قيامت جي ڏينهن ان جو بدلو ان کي عطا فرمائيندس.

(تاريخ ابن عساکر ج 45، ص 303)

علامه عبدالرؤف مُناوي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ (وفات: 1031هـ/1622ء) هن حديثِ پاڪ جي شرح ۾ فرمائن ٿا: هيءَ حديثِ پاڪ هن ڳالهه تي دلالت ڪري ٿي ته الله پاڪ جا پيارا نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ (الله پاڪ جي عطا سان) عنايت فرمائڻ (يعني ڏيڻ) وارا آهن ۽ هيءَ ڳالهه ڪنهن کان لڪيل ناهي، تنهنڪري اُن شخص کي مبارڪ هجي جنهن جي پريشاني حضور پاڪ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ دور ڪن يا اُن جي پڪار تي تشريف ڪڍي اچن ۽ ان جي حاجت ۽ ضرورت پوري ڪن. (فيض القدير جلد 6 ص 223)

وَ اللّٰهُ سَن لِيْسَ گے، فرياد کو پنهنجن گے ايتنا بهي توهو کوئي، جو آه! ڪرے دل سے

(حداق بخشش ص 143)

آقا ڪريم ﷺ بدلو ڏيندا

(16) جيڪو شخص عبدال مطلب جي اولاد مان ڪنهن سان دنيا ۾ پلائي ڪري، ان جو بدلو ڏيڻ مون تي لازم آهي، جڏهن اهو روز قيامت مون کان ملندو. (تاريخ بغداد ج 10 ص 102)

سيڏن جي خدمت جي ترغيب

منهنجا آقا اعليٰ حضرت، امام اهل سنت، امام احمد رضا خان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ”فتاويٰ رضويه ۾ هيءَ حديثِ پاڪ لکڻ کان پوءِ فرمائن ٿا: الله اڪبر الله اڪبر! قيامت جو ڏينهن، اهو قيامت جو ڏينهن، اهو سخت حاجت جو ڏينهن، ۽ اسان جهڙا محتاج، ۽ صلو عطا فرمائڻ وارا محمد عربي جهڙا صاحب التاج، خدا ڄاڻي ڇا جو ڇا عطا ڪن ۽ انهن جي هڪ نگاه ڪرم ٻنهي جهانن جي تمام مشڪلات جي حل جي لاءِ ڪافي آهي، بلڪ خود اهو ئي بدلو ڪروڙين بدلن کان اعليٰ ۽ بهترين آهي، جنهن جي طرف هي مبارڪ الفاظ ”الله اڪبر! الله اڪبر“ (يعني جڏهن اهو قيامت جي ڏينهن مون سان ملندو) اشارو فرمائي ٿو، بلفظ ”اذا“ تعبير فرمائڻ (يعني ”جڏهن“ جو لفظ چوڻ) الله جي فضل سان ملاقات جو واعدو ۽ دیدار محبوب ذوالجلال ﷺ جي خوشخبري ٻڌائي ٿو. (يعني سيڏن سان پلائي ڪرڻ وارن کي قيامت جي ڏينهن تاجدار رسالت ﷺ جي زيارت ۽ ملاقات جي خوشخبري آهي) مسلمانو! اڃا ڇا ڪي؟ جلدي ڪيو ۽ هن دولت ۽ سعادت کي حاصل ڪيو. وباللہ التوفيق (يعني هي الله پاڪ ئي جي توفيق مان آهي). وڌيڪ هڪ موقعي تي فرمائن ٿا، اقول (يعني مان

چوان تو): گهڻي مال وارا جيڪڏهن پنهنجي خالص مالن مان تحفي طور انهن بلند رتبي وارن جي خدمت نه ڪن ته انهن (مالدارن) جي (پنهنجي) بي سعادتِي (۽ محرومي) آهي، اهو وقت ياد ڪيو جڏهن انهن سيد زادن جي جداڪرم **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** کان سواءِ ظاهري اڪين کي به ڪو پناه جو نڪاڻو نه ملندو، ڇا اها ڳالهه پسند نٿي اچي ته اهو مال جيڪو انهن جي صدقي ۾، انهن جي بارگاه مان عطا ٿيو. جنهن کي عنقريب ڇڏي ڪري وري ائين ئي هٿين خالي قبر ۾ وڃڻ وارا آهيو، پاڻ ڪريم **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** جي خوشنودي جي لاءِ سندن پاڪ پٽن (يعني سيدن) تي اُن جو هڪ حصو خرچ ڪندا ڪيو ته ان سخت حاجت جي ڏينهن (يعني قيامت جي ڏينهن) اُن جواد ڪريم، رُوْف رَحِيم **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** جي بيشمار انعامن، عظيم اڪرامن سان مشرف ٿيو. (فتاويٰ رضويه جلد 10 ص 105)

اهلبيت تي ظلم ڪرڻ وارن تي جنت حرام آهي

(17) جهن شخص منهنجي اهلبيتن تي ظلم ڪيو ۽ مونکي منهنجي اولاد بابت تڪليف ڏني، اُن تي جنت حرام ڪئي وئي. (الشرف المؤبد ص 99)

دل ۾ ايمان داخل نه ٿيندو

(18) اُن ذات جو قسم جنهن جي قبضه قدرت ۾ منهنجي جان آهي! ڪنهن جي دل ۾ ايمان داخل نه ٿيندو (يعني ڪمال ايمان نصيب نه ٿيندو) ايستائين جو الله ۽ رسول جي لاءِ، ”توهان سان محبت ڪري.“ (ترمذي ج 5 ص 422، حديث: 2783)

حضرت مفتي احمديار خان **رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ** حديث پاڪ جي هن حصي ”توهان

سان محبت ڪري.“ جي شرح ۾ فرمائن ٿا: هن مان حضور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جا سڀئي اهلبيت، اولاد، اُردواج (يعني پاڪ گهرواريون) ۽ حضور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جا سڀئي رشتيدار مراد آهن، جن ۾ حضرت عباس رَضِيَ اللهُ عَنْهُ به داخل آهن. هنن سڀني سان محبت انڪري رکي جو انهن ۾ رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ تشریف کڻي آيا اهي حضرات حضور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو خاندان آهن جڏهن حضور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ پيارا ته حضور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو سڄو خاندان به پيارو.

(مرآة المناجیح جلد 8 ص 470)

کس زباڻ سے ہو بیانِ عز و شانِ اہل بیت مدح گوئے مصطفیٰ ہے مدح خوانِ اہل بیت

(ذوقِ نعت ص 100)

مشڪل لفظن جي معنيٰ: عز: عظمت، مدح ڪندڙ مدح خوان: تعريف ڪرڻ وارو شرح ڪلامِ حسن: اهلبيت يعني گلشنِ مصطفيٰ جي مهڪندڙ گلن جي عظمت ۽ شان ڪير تو بيان ڪري سگهي! حق اهو آهي ته اهلبيتِ ڪرام جي تعريف ڪرڻ وارو درحقيقت الله پاڪ جي پياري حبيب صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي تعريف ڪري رهيو هوندو آهي.

”پنجتن پاڪ“ مان مراد ڪير؟

(19) تمام مسلمانن جي ماءُ حضرت بيبي عائشه صديقہ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا فرمائن ٿيون: نبي ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ هڪ صبح جو ٻاهر تشریف کڻي ويا کين ڪاري اُن جي چٽيل چادر پاتل هئي، حسن ابن علي آيا، حضور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ انهن کي چادر ۾ داخل ڪيو پوءِ حسين بن علي آيا اهي به انهن سان گڏ داخل ٿيا پوءِ (حضرت) فاطمه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا آيون انهن

کي به (چادر ۾) داخل ڪيو ويو پوءِ جناب علي رضی اللہ عنہ آيا انهن کي به داخل ڪيو ويو پوءِ هيءَ آيت پڙهيائون:

إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ
الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ
تَطْهِيرًا ﴿٣٣﴾

ترجمو ڪنزالايمان: الله ته اهو
چاهي ٿو ته اي نبيءَ جا گهروارو جو
توهان کان هر ناپاڪي دور فرمائي
چڙي ۽ توهان کي پاڪ ڪري خوب
سُٺو ڪري چڙي.

”مرآت“ جلد 8 جي صفحي 452 تي آهي: بعض روايتن ۾ آهي ته (أُمُّ
المؤمنين) حضرت اُمّ سلمه رضی اللہ عنہا حضور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن کي هن
موقعي تي عرض ڪيو: حضور! مان به اهل بيت مان آهيان؟
فرمايائون: تون به اهل بيت مان آهين، بعض روايتن ۾ آهي ته حضور
انور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ (حضرت) اُمّ سلمه رضی اللہ عنہا کي به ڪمبل ۾ داخل
فرمايو پوءِ اها دعا فرمائي. خيال رهي! لفظ پنجتن پاڪ (يعني پنج
پاڪ جسم) هن حديث مان ورتو ويو آهي ۽ اهو واقعو ڪيئي ڀيرا ٿيو
ڪڏهن اُمّ سلمه رضی اللہ عنہا کي ڪمبل شريف ۾ داخل نه فرمايو ۽ ڪڏهن
داخل فرمايو آهي. (مرآة المناجیح جلد 8 ص 452)

فضل ڪر ڪر ڪر ڪر تو عطا ڪر
اور مُعافِ اے خدا هر خطا ڪر
واسطه پنجتن پاڪ ڪاهه
يا خدا تجھ سے میری دعا به

(وسائلِ بخشش ص 135)

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

(20) جيڪو شخص اهلبيتن کان دشمني رکندي ٿو، اهو قيامت جي

ڏينهن هن حال ۾ ايندو جو ان جي پيشاني تي لکيل هوندو: ”هي اڄ الله پاڪ جي رحمت کان مايوس آهي.“ (تفسير قرطبي ج 16 ص 17)

قرآنِ ڪريم ۽ اهل بيت

(21) مان توهان ۾ ٻه شيون ڇڏي ٿو وڃان ته جيڪڏهن اوهان انهن کي پڪڙي رکندؤ ته مون کان بعد گمراه نه ٿيندؤ، انهن مان هڪ (شيءَ) ٻيءَ کان وڏي آهي، الله پاڪ جو ڪتاب (يعني قرآن ڪريم) جيڪو آسمان کان زمين تائين (ڊگهي) رسي آهي ۽ منهنجي عترت يعني منهنجا اهل بيت اهي ٻئي (يعني قرآن ڪريم ۽ اهلبيت) جدا نه ٿيندا ايسيتائين جو منهنجي حوض وٽ اچن. پوءِ غور ڪيو! توهان انهن ٻنهي سان مون کان بعد ڪهڙو معاملو ڪيو ٿا. (ترمذي ج 5 ص 434، حديث: 3813)

شرح حديث: هن (حديث پاڪ) جا ٻه مطلب ٿي سگهن ٿا: هڪ (مطلب) اهو ته قرآن ۽ اهلبيت پاڻ ۾ هڪٻئي سان جدا نه ٿيندا، اهلبيت هميشه قرآن ۽ حديث تي عمل ڪندا رهندا، قرآن انهن جي دل ۽ دماغ ۽ عمل ۾ رهندو. ٻي (معني) اها ته قرآن ۽ اهل بيت ڪڏهن مون کان جدا نه ٿيندا ايسيتائين جو اهي ٻئي مون وٽ حوض تي پهچندا ۽ حضور ﷺ جي بارگاهِ عالي ۾ انهن جي سفارش ڪندا جن هنن ٻنهي جو حق ادا ڪيو. (مرآة المناجیح ج 8 ص 468)

(22) جيڪو شخص اسان (يعني مون کان ۽ اهلبيت) کان بغض يا حسد ڪندو، ان کي قيامت جي ڏينهن حوضِ ڪوثر کان باهه جي چهڪن ذريعي پري ڪيو ويندو. (معجم اوسط جلد 2 ص 33، حديث: 2405)

(23) اُن ذات جو قسم! جنهن جي قبضي ۾ منهنجي جان آهي، اسان جي اهليت کان بغض رکڻ واري کي الله پاڪ جهنم ۾ داخل فرمائيندو. (المستدرک جلد 4 ص 131، حديث: 4771)

اور جتنے ہیں شہزادے اُس شاہ کے   ان سب اہل مڪانت پہ لاکھوں سلام
اُن کي بالا شرافت پہ اعلى دُرود   ان کي والاسيادت پہ لاکھوں سلام

(حداثق بخشش ص 314)

مشکل لفظن جي معني: شہزادے: پيارا پٽ. شاہ: بادشاہ. اہل مڪانت: اونچي رتبي وارا. بالا: اونچي. شرافت: عزت ۽ عظمت. والا سيادت: عظيم سرداري.

شَرَحِ كَلَامِ رِضَا: شهنشاه عرب و عجم جا جيترا به پيارا پيارا شہزادہ آهن، انهن سڀني وڏي رتبي وارن تي لکين سلام. انهن عظيم شرافت تي الله پاڪ جون رحمتون هجن ۽ انهن جي وڏي سرداري تي لکين سلام.

صَلُّوا عَلَى الْحَيِّبِ! صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

(24) جنهن اسان جي اهليت کان بغض رکيو اهو منافق آهي.

(فضائل الصحابه لامام احمد بن حنبل جلد 2 ص 661، حديث: 1126)

(25) اي بني هاشم! بيشڪ مون الله پاڪ کان توهان جي لاءِ سوال ڪيو ته هُو توهان کي بهادر، دلير ۽ رحم دل بڻائي ۽ مون سوال ڪيو ته هُو توهان جي پتڪيلن کي راه ڏيکاري ۽ هُو توهان کي ڊيجاريندڙن کان امن عطا فرمائي ۽ هُو توهان جي بڪايلن کي پيٽ

پري ڪارائي. اُن جو قسم جنهن جي قبضهءِ قدرت ۾ منهنجي جان آهي! انهن مان ڪو ڪامل مؤمن نٿو ٿئي سگهي ايستائين جو اهو توهان سان منهنجي محبت جي ڪري مَحَبَّت ڪري.

(معجم اوسط جلد 8 ص 373، حديث: 7757)

(26) مان توهان کان ٻن شين جو سوال ڪيان ٿو قرآنِ ڪريم ۽ منهنجي آل (جي عزت ۽ حرمت) جو. (حلية الاولياء ج 9 ص 83، حديث: 13153)

(27) سڀ کان پهريان منهنجي حوضِ ڪوثر تي اچڻ وارا منهنجا اهلبيت هوندا. (السنة لابن ابي عاصم ص 173، حديث: 766)

(28) توهان مان پلصراط تي سڀ کان وڌيڪ ثابت قدم اهو هوندو جيڪو منهنجي اصحابن ۽ اهلبيتن کان گهڻي محبت ڪرڻ وارو هوندو. (جمع الجوامع جلد 1 ص 86، حديث: 454)

حضرت علامه عبدالرؤف مٺاوي رحمۃ اللہ علیہ هن حديثِ پاڪ جي شَرَح ۾ فرمائن ٿا: (هيءَ فضيلت اُن جي لاءِ آهي) جنهن مسلمان جي دل ۾ صحابه ۽ اهلبيت ٻنهي جي محبت جَمَع ٿي وئي ۽ هُو انهيءَ حالت ۾ فوت ٿي ويو. وڌيڪ فرمائن ٿا: اهو به مطلب ٿئي سگهي ٿو ته پل صراط مان مراد دين اسلام هجي يعني توهان مان سڀ کان وڌيڪ دين تي ثابت قدم، ڪامل الايمان (يعني مڪمل ايمان وارو) اهو هوندو جيڪو صحابه ۽ اهلبيت سان سڀ کان وڌيڪ پيار ڪرڻ وارو هوندو. تنهنڪري هن حديثِ پاڪ مان اهو نتيجو نڪتو ته صحابه ۽ اهلبيتن جي مَحَبَّت ايمانِ ڪامل هئڻ جي دليل آهي ۽ هن محبت مان مراد اهڙي مَحَبَّت آهي جيڪا ڪنهن شرعي ممانعت جي طرف نه وئي ويندي هجي. (مثلاً: صحابه ڪرام عليهم الرضوان جي محبت ۾ معاذالله اهلبيت ڪرام

جي باري ۾ بدگماني يا اهلبيتِ پاڪ جي مَحَبَّت ۾ معاذالله صحابه ڪرام عَلَيْهِمُ الرِّضْوَانُ
جي باري ۾ بدگماني جي هرگز هرگز اجازت ناهي (فيض القدير جلد 1 ص 192،
حديث: 159)

آل و اصحاب سے محبت ہے اور سب اولیائے اُلفت ہے
یہ سب اللہ کی عنایت ہے مل گئی مصطفیٰ کی اُمت ہے

(وسائلِ بخشش ص 159)

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَي مُحَمَّدٍ

(29) مان قيامت جي ڏينهن چار (طرح) جي بانهن جي شفاعت
ڪندس: (1) منهنجي آل جي عزت ۽ تعظيم ڪرڻ وارو. (2) منهنجي
آل جون ضرورتون پوريون ڪرڻ وارو. (3) منهنجي آل جي پریشاني
۾ انهن جا مسئلا حل ڪرڻ جي ڪوشش ڪرڻ وارو. (4) پنهنجي دل
۽ زبان سان منهنجي آل سان مَحَبَّت ڪرڻ وارو.

(جمع الجوامع جلد 1 ص 380، حديث: 2809)

(30) الله پاڪ اُن بانهي تي سخت غضب فرمائيندو جنهن منهنجي
آل کي تڪليف ڏني. (جمع الجوامع جلد 1 ص 410، حديث: 3059)

(31) پيٽ پري ڪاٺڻ واري، پنهنجي رب جي فرمانبرداري کان غافل
رهڻ واري، پنهنجي نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي سُنَّت کي ڇڏڻ واري، عَهْد
ٽوڙڻ واري، پنهنجي نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي آل کي ناپسند رکڻ واري
۽ پنهنجي پاڙيسري کي تڪليف ڏيڻ واري کي الله پاڪ ناپسند
فرمائي ٿو. (جمع الجوامع جلد 2 ص 432، حديث: 6898)

(32) منهنجا اهلبيت ۽ انصار (يعني انصاري صحابه) منهنجي خاص
جماعت ۽ منهنجا همراز آهن. (الفردوس جلد 1 ص 407، حديث: 1645)

(33) الله پاڪ ۽ مون هنن ڇهن ماڻهن تي لعنت فرمائي آهي: (1) الله پاڪ جي ڪتاب ۾ زيادتي ڪرڻ وارو. (2) تقدير کي ڪوڙو چوڻ وارو. (3) زبردستي حاڪم بڻجڻ وارو (4) اُن شيءِ کي عزت ڏيڻ وارو جنهن کي الله پاڪ ذليل ڪيو هجي ۽ ان کي ذليل ڪرڻ وارو جنهن کي الله پاڪ عزت عطا فرمائي هجي. (5) الله پاڪ جي حرام ڪيل شين کي حلال ڪرڻ وارو (6) منهنجي آل جي معاملي ۾ اُن شيءِ کي حلال سمجهڻ وارو جنهن کي الله پاڪ حرام ڪيو ۽ منهنجي سنت کي ڇڏڻ وارو. (ترمذي جلد 4 ص 61، حديث: 2161)

(34) ٽي شيون اهڙيون آهن جنهن هنن جي حفاظت فرمائي، الله پاڪ ان جي اُن جي دين ۽ دنيا جي معاملي ۾ حفاظت فرمائيندو ۽ جنهن هنن کي ضايع ڪيو الله پاڪ اُن جي ڪنهن به معاملي ۾ حفاظت نه فرمائيندو: (1) اسلام جي عزت ۽ احترام (2) منهنجي عزت ۽ احترام (3) منهنجي رشتيدارن جي عزت ۽ احترام. (معجم كبير جلد 3 ص 126، حديث: 2881)

(35) ماڻهن ۾ سڀ کان بهتر اهلِ عرب آهن ۽ عرب ۾ قریش وارا ۽ قریش ۾ بهتر بنو هاشم آهن. (الفردوس جلد 2 ص 128، حديث: 2892)

اهلبيت کي تڪليف ڏيڻ واري جي عمر ۾ برڪت ناهي ٿيندي

(36) جنهن کي پسند هجي ته اُن جي عمر ۾ برڪت ٿئي ۽ الله پاڪ ان کي پنهنجي ڏنل نعمتن مان فائدو ڏي ته ان تي لازم آهي ته مون کان بعد منهنجي اهلبيت کان چڱو سلوڪ ڪري، جيڪو ائين نه ڪري ان جي عمر جي برڪت ختم ٿي وڃي ۽ قيامت ۾ منهنجي سامهون ڪارو منهن کڻي اچي. (ڪنز العمال جلد 12 ص 46، حديث: 34166)

(37) تارا آسمان وارن جي لاءِ امان آهن ۽ منهنجا اهلبيت منهنجي

أمت جي لاءِ امان ۽ سلامتي آهن. (نوادرالاصول جلد2 ص 840، حديث: 1133)

(38) حسن و حسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا دنيا ۾ منهنجا به گل آهن.

(بخاري ج 2 ص 547 حديث: 3753)

(39) حسن ۽ حسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا جنتي جوانن جا سردار آهن.

(ترمذي ج 5 ص 426، حديث: 3793)

(40) جنهن هنن ٻنهي (يعني حسنين كريمين رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا) ۽ هنن جي

والدين سان مَحَبَّت ڪئي، اهو قيامت جي ڏينهن مون سان گڏ

منهنجي درجي ۾ هوندو. (معجم كبير جلد3 ص 50، حديث: 2654)

اي عاشقانِ صحابه ۽ اهل بيت! ياد رهي! صالحن (يعني نيك ماڻهن)

سان گڏ هئڻ مان اهو لازم نٿو اچي ته ان جو درجو ۽ جزا هر اعتبار

سان صالحين (يعني اعليٰ درجي جي نيك ماڻهن) جي مثل ٿيندي.

(شرح مسلم للنووي جلد16 ص 186) بلڪ ڪنهن درجي ۾ ڪنهن خاص اعتبار

سان شرڪت ٿيندي جيتوڻيڪ مقام ۽ عزت ۽ معيار جي اعتبار

سان لکين درجا فرق هجي، جيئن محل ۾ بادشاه ۽ غلام (يا ڪوئي

۾ سيٺ ۽ ملازم) ٻئي هوندا آهن پر فرق واضح آهي.

منهنجا آقا اعليٰ حضرت رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمائن ٿا: آلِ پاڪ ۽ انهن جي

حقوق جي تاڪيد جي متعلق حديثون حدِ تواتر تي پهتل آهن.

(فتاويٰ رضويه جلد24 ص 433)

